

Kármentő

Messzelátó szegediek

Kedves küldeményt hozott a posta, benne három diáklap, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszéke BELVEDERE című kiadványának legutóbbi számai. Szegeden egy-két szám járt már a kezemben, nem lepett meg tehát, mikor újra fölfedeztem: a Kárpát-medence összmagyarságára tekintenek ezek a történész fiúk, effelé súlypontosították lapszámaikat is, s jó iramban járták be ezt az Európában példátlan szépségű és történetű térséget - itt él, négyzetkilométerekre lebontva, a legtöbb féle nemzetiség. A három szám borítólapján a címer Temes, Ung és Ugocsa megyéket jelzi. Érdekes egybeesés: most voltam Kárpátalján, éppen Ungváron s Szegedről utánam szaladt az Annus Gáborék dokumentációja. A fedőlapra is kiemelt címek: Kárpátalján **tényleg** élnek magyarok. Petőfi-szobor avatás Ungváron. Magyaroknak lenni - sorsvállalás kérdése. Göncz Árpád beszéde ugyanott. Okos és érdekes módon törlik meg a csak területi tálalást az időszerűen tematikus írások. A temesi számban Ozsváth Gábor éppen vidékünkéről ír. Halottaink nyomán című útirajzában, Hargita, Murgó, Órkő, Vécer, Kakukk-hegy, Nagyerdő: Erdővidék tehát. Kisbacon, Barót, Bodos, Száldobos, Bardóc, Magyarhermány, Bodvaj, a két Ajta, Köpec, Bölön, Apáca és nemcsak közismert nagyjaink tér- és időbeli összehozása, de kortársak is "elkeverednek" a nagy elődök pantheonjában. És igen szimpatikus, amint a táj és szellemének felmutatására költőket szólít oda a lap fehér papirosára: S akiben magzik gyengeség, / Fekete arca fehéredjen el / Vesse ki magából az éjszaka / Fusson innen a fehér fénybe, fel. (Magyari Lajos). Ugyanígy építi be szövegébe Krizát, Kányádit, Tompa Lászlót. Annus Gábor, az egyik szerkesztő, az ugocsai számban talál alkalmat, hogy díjnyertes pályamunkájából, a 300. évfordulóra Mikesről közöljön. Ebben olvashatunk, hiteles dokumentum alapján, "bécsi dolgainkról" - a döntésről, a bécsi magyar örökségről (Kódexek, ősnymtatványok), állásfoglalás-értékű és a tálalt tényanyag önmagában is figyelemre méltó a Numerus clausus Szegeden című írásban. (Kancsár Attila). Foglalata ez a munka annak is - hiszem -, amint a mai szegedi fiatalok tájaink nemzeti toleranciára vágyó törekvéseit magukba építik és vállalják. Az ugocsai számban közlik Sütő András levelét. Ebben olvassuk: "...ma még nincs más gyógyír, csak az összmagyarság szellemi-nemzeti égboltozatának fölépítése."

Juhász Lajos

(Megjelent a Háromszék c. sepsiszentgyörgyi napilap
1991. március 26-ai számában)